

Aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties,
Raymond Knops,
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland
Email: postbus.stasbzk@minbzk.nl

Willemstad, 17 juli 2020

Re: Pleidooi voor werkbare en duurzame relaties

Hooggeachte Heer Knops,

Zoals vele medeburgers op Curaçao maken ook wij ons grote zorgen over de ontwikkelingen die zich dezer dagen afspelen in de relaties tussen de regeringen van Curaçao en Nederland. Alhoewel de familie- en vriendschapsbanden tussen Europese en Caraïbische Nederlanders onverminderd hecht zijn, hebben de huidige spanningen in de relaties op regeringsniveau, uiteraard ook hun weerslag op ons dagelijks leven.

Wij schrijven u zonder enige pretentie van wetenschappelijke bespiegelingen, c.q. historische analyses van de uitgebreide documenten die nu ter tafel liggen. Dit doen we op persoonlijke titel en als burgers van Curaçao.

Onze brief is bedoeld om u onze visie te geven op de huidige crisis in Curaçao en op de weg om deze te overwinnen. Tevens willen wij u deelgenoot maken van onze diepe wens om constructief samen te werken om zo te geraken uit de brede en diepe crisis, waarin ons geliefde eiland zich bevindt. Daarbij is de hoofdvraag: waarmee zijn de inwoners, en vooral ook de komende generaties, gebaat? Het antwoord wordt urgenter naarmate de huidige covid-pandemie voortwoekert, internationale betrekkingen snel veranderen en wereldwijd een klimaatcrisis in aantocht is, die Curaçao sneller en harder raken zal, dan velen van ons voor mogelijk houden.

Uit de (inmiddels) beschikbare info is al snel duidelijk dat de “Haagse” hervormingsvoorstellen en voorwaarden raken aan fundamentele democratische normen en waarden. Over de door de Nederlandse regering voorgestelde aanpak zijn de meningen dan ook verdeeld.

Dat wij hier in Curaçao in een sociaal-economisch-financieel ravijn aan het belanden zijn, is evident. De economische krimp, ongekende werkloosheidscijfers, toenemende armoede en honger, zijn intussen zodanig nijpend dat voorvechters uit diverse sectoren, waaronder het onderwijs, de zorg, de landbouw, de cultuur, zich steeds vaker rechtstreeks tot uw of andere Ministeries wenden. In hun wanhoop trekken zij zich daarbij weinig aan van “juristerij”, onder meer of het nou aangelegenheden van de “landen”, dan wel Koninkrijkszaken betreft. Wij allen erkennen dat opeenvolgende Curaçaose regeringen, bar weinig hebben bereikt om de pijlers van onze economie te versterken, het functioneren van de overheid te verbeteren, de financiën op orde te krijgen, de corruptie aan te pakken en adequaat onderwijs en sociaal beleid te ontwikkelen. Het onvermogen van bestuurders is ons en vele anderen hier in Curaçao een doorn in het oog.

Wij waarderen het dat u en velen in Nederland, ook onze eigen diaspora, in de afgelopen maanden bezorgdheid hebben getoond over de groeiende groep van sociaal zwakkeren, voor wie de covid-crisis de genadeklap dreigt te worden. Velen, burgers en migranten/vluchtelingen, zijn voorlopig afhankelijk van de voedselhulp van de Nederlandse overheid, die zich evenals de regering van Curaçao, hiertoe inspant.

Maar voedselhulp, althans op deze schaal, dient eindig te zijn. Er moet perspectief gevonden worden voor een toekomst op Curaçao en voor alle lagen van de bevolking geldt dat er hoopvol, maar ook realistisch en met vertrouwen naar de toekomst moet worden gekeken. Daartoe is een blik in de achteruitkijkspiegel onontbeerlijk, niet alleen om de oorzaken en gevolgen van ons bedroevend bestuur gedurende decennia te duiden, maar vooral ook om te bezien, ook met de nodige zelfkritiek, hoe het dan wél verder moet. Zowel bestuurders als bestuurden moeten langs de meetlat gelegd kunnen worden om te kunnen bijdragen aan de noodzakelijke veranderingen.

Onze kleinschaligheid en de angstcultuur om onafhankelijke, en zelfs contraire, meningen te verkondigen, verhindert de vorming van een nieuwe en noodzakelijke “mind-set” voor vooruitgang. Deze hindernis moeten we met ons allen overwinnen.

Voor de Hervormingsplannen heeft het Kabinet Rhuggenaath aan de bevolking twee opties voorgelegd: we lenen niet of we lenen wel van de Nederlandse regering. Het leek er even op dat alleen geleend kon worden tegen voorwaardes van “stikken of slikken”, hetgeen Nederlanders elkaar natuurlijk nooit moeten aandoen.

Gelukkig is tijdens de Rijksministerraad van afgelopen vrijdag 10 juli jl. gebleken dat er nog verzoenende taal mogelijk was en er constructief naaar de toekomst kan worden gekeken, zij het nadat er minder fraaie verwijten gevallen waren. Daardoor is er een goed perspectief op dialoog, rationaliteit en werkbaarheid ontstaan. Er dient nu met voortvarendheid naar creatieve oplossingen te worden gezocht, kortom het huiswerk moet af. Daartoe moet er op zeer korte termijn open, realistisch en met wederzijds respect, onderhandeld worden zodat er knopen doorgemaakt kunnen worden. De bevolking van Curaçao moet daarbij volledig, eerlijk en dus zonder electorale

motieven en/of andere agenda's, worden betrokken. Alleen met integere en kundige informatie zal er voldoende draagvlak gecreëerd kunnen worden voor de noodzakelijke samenwerking bij veranderingstrajecten. Hierbij moet de focus zijn op duurzame economische en sociale ontwikkeling en moet ervoor gewaakt worden dat het debat niet wederom in oeverloze discussies over staatkundige structuren verzandt.

Zonder in dit bestek uitgebreid op de technische details van de hervormingsplannen in te gaan, zijn er toch evidentelijk nu al zorgpunten, zoals de verantwoordingslijnen, gebalanceerde mechanismen, precisering van taken en bevoegdheden enz. Op zich is het idee om een aparte entiteit in te richten (een ZBO) om erop toe te zien dat Nederlandse gelden goed besteed worden, gezien de ons bekende ervaringsfeiten, het overwegen waard. Maar deze entiteit zou zowel uit Europees-Nederlandse ambtenaren als uit capabele en politiek neutrale personen uit de drie Caribische landen moeten bestaan. Bovendien bevelen wij aan deze entiteit in deze regio te huisvesten, bijvoorbeeld in Bonaire, opdat het zeer noodzakelijke contact met betrokken partijen, zowel gouvernementele als non-gouvernementele, zo effectief en efficiënt mogelijk verloopt. Het meekijken en meedenken met behulp van een "lange-afstandsbediening" vanuit Nederland bergt ons inziens een groot misluktingsrisico in zich. Herbezinning lijkt dan ook geboden.

In het belang van onze beide landen, moedigen wij het Kabinet-Rutte en het Kabinet-Rhuggenaath en de parlementen van Nederland en Curaçao aan om de recentelijk ingeslagen weg van dialoog, kritisch maar constructief, voort te zetten om zo tot de dringend noodzakelijke werkbare en duurzame samenwerking te geraken. Het einddoel moet zijn om samen en in de geest van het Statuut te zorgen voor de realisering van een Koninkrijk met een weerbaar Curaçao dat in staat is de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.

Daartoe kunnen wij allemaal inspiratie putten uit de wijze woorden van Nelson Mandela : "It is so easy to break down & destroy. The heroes are those who make peace & build."

Hoogachtend,

Lucita Moenir Alam en Brede Kristensen

Samen met de volgende burgers woonachtig in Curaçao:

Elfrid Aniceto	Ronald Antonius
Maritza Becher	Eric Carl den Brabander
Rob van Buiren	Harry Canters
Marco Cheis	Jeltje Christiaan-Anema
Sita Finessi	Petra van der Geest
Vianney Granviel	Fred Hoeben
Leo Hooijer	Annet Kooistra
Marjorie de Kort	George Lichtveld
Melva de Palm	Steven van der Kwast
Ruben Suriel	Ieteke Witteveen

c.c.

De Minister-President van Nederland, Mark Rutte

De Minister-President van Curaçao, Eugene Rhuggenaath

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Khadija Arib

De Voorzitter van de Staten van Curaçao, Ana-Maria Pauletta

De Vertegenwoordiger van Nederland in Curaçao, Aruba en Sint Maarten, Erwin Arkenbout